

Værdighedssmilliarden.

En værdig ældrepleje:

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om,

at ældre borgere skal have en værdig pleje og omsorg, så der er mulighed for at fortsætte

med at leve det liv, den ældre ønsker, med størst mulig selvbestemmelse. Plejen og omsorgen

skal tage udgangspunkt i den enkelte ældres behov, så den enkelte kan leve et værdigt liv. Der er på den baggrund enighed om, at kommunerne fremover skal formulere en

værdighedspolitik,

hvor den enkelte kommune beskriver sine overordnede værdier og prioriteringer på ældreområdet.

Parterne er samtidig enige om at styrke kommunernes arbejde med en værdig ældrepleje

gennem en markant tilførsel af midler til ældreområdet, der skal understøtte en ny måde at

arbejde på med øget fokus på værdighed. Med Aftale om finansloven for 2016 afsættes derfor

1 mia. kr. årligt fra 2016 og frem til at understøtte udbredelsen og implementeringen af en

værdighedspolitik i kommunerne. Midlerne ligger ud over kommunernes budgetter for 2016.

De afsatte midler fordeles mellem kommunerne på baggrund af en objektiv fordelingsnøgle

for udgiftsbehovet på ældreområdet. Midlerne kan bl.a. anvendes til personale (varme hænder)

og til kompetenceudvikling med fokus på at understøtte arbejdet med værdighed i ældreplejen

mv. Dette skal ske ud fra en vurdering i den enkelte kommune af, hvor behovet er størst lokalt. Med henblik på at sikre, at de afsatte midler kommer de ældre til gavn allerede i

2016, fordeles midlerne mellem kommunerne fra starten af 2016.

Værdighedspolitikken skal forholde sig til en række konkrete områder i relation til en værdig

ældrepleje, herunder bl.a. livskvalitet, selvbestemmelse samt mad og ernæring. Samtidig skal

værdighedspolitikken tydeliggøre for de ældre og deres pårørende, hvad der prioriteres og

kan forventes i den pågældende kommune. I udarbejdelsen af værdighedspolitikken skal kommunalbestyrelsen sikre, at eksempelvis de lokale ældreråd, eventuelt øvrige relevante

parter, pårørende samt medarbejdere inddrages.

Aftaleparterne er enige om, at en værdig ældrepleje tilrettelægges bedst med udgangspunkt i

den enkelte borgers behov og under hensyntagen til lokale forhold. Indførelsen af kommunale

værdighedspolitikker understøtter princippet om, at det er kommunerne, som er tættest på

borgerne, og derfor har mulighed for at prioritere og tilrettelægge indsatsen, hvor behovet er

størst, og hvor indsatsen imødekommer den ældre borgers ønsker.

Den første værdighedspolitik godkendes af kommunalbestyrelsen og offentliggøres på kommunens hjemmeside i første halvår af 2016. Kommunalbestyrelsen vedtager herefter en ny værdighedspolitik i det første år af hver valgperiode gældende for de efterfølgende fire år.

Kommunerne skal i forbindelse med offentliggørelsen af værdighedspolitikken i 2016 redegøre for, hvordan de arbejder med værdighedspolitikken, og hvordan de ekstra midler forudsættes anvendt i 2016 til at understøtte arbejdet ift. livskvalitet, selvbestemmelse, kvalitet, sammenhæng og tværfaglighed, mad og ernæring samt en værdig død. Det skal endvidere fremgå, at midlerne ligger udover de vedtagne budgetter for 2016. Redegørelsen skal offentliggøres på kommunens hjemmeside og indsendes til Sundheds- og Ældreministeriet. Redegørelse for den forventede anvendelse af midlerne skal fremadrettet indsendes til Sundheds- og Ældreministeriet for årene 2017 til 2019. Kommunerne skal endvidere for årene 2016 til 2019

med revisorpåtegnet regnskab redegøre for, at midlerne er anvendt som forudsat. Aftaleparterne er enige om at gøre endelig status for ordningen i foråret 2019.

Aftaleparterne er desuden enige om på et årligt møde (i sensommeren 2016 og foråret 2017) at gøre status

over kommunernes udmøntning af midlerne inden for rammerne af værdighedsprincipperne.

Efter endelig status i 2019 vil midlerne fremadrettet blive udbetalt sammen med bloktilskuddet

efter en objektiv fordelingsnøgle for ældreområdet.

Regeringen sætter også midler – i regionalt regi – af til indsats for demente og ældre medicinske patienter med fokus på nedbringelse af overbelægning. Handlingsplanen skal sikre en konkret og målrettet indsats mod bl.a. overbelægningen på de medicinske sygehusafdelinger. Samtidig skabes bedre vilkår og sammenhængende forløb for patienterne.

Arbejdet i kommunerne – i 'Det nære Sundhedsvæsen' skal ses i sammenhæng med den regionale indsats.

Hedensted Kommune har langt i forhold til at lave værdighedspolitik. Allerede i sommeren 2015 vedtog Hedensted Kommune en Seniorpolitik, som netop beskriver værdighedsbegrebet:

"Værdighed. Alle mennesker har værdi. Vi lever længere og vi kan klare os selv længere. Men når vi får brug for hjælp, skal hjælpen være af en sådan karakter, at den sikrer størst mulig grad af værdighed. Det kræver ressourcer, netværk og omgivelser, der er indrettet efter det."

Seniorpolitikken har udspecificerede mål med hensyn til borgere med stort behov for hjælp:

Målet er at:

- Nogle plejecentre indrettes, så de enten har specialiserede funktioner eller en særlig profil.
- Der oprettes flere skærmede enheder for svært demente, da antallet af demente er stigende.
- Pårørende til demente tilbydes støtte og aflastning.
- Styrke akutfunktionerne i stedet for at indlægge borgerne på sygehuset.
- Kapaciteten på plejecentrene tilpasses frem mod 2020. Der sikres borgerind-dragelse ved større beslutninger.

- Gennemføre en grundig undersøgelse og diskussion af såvel grundlag for som for-dele og ulemper ved, at private eller organisationer overtager et eller flere pleje-centre.

Seniorråd har på sit møde d. 4.december 2015 formuleret 10 'værdighedspunkter' i ældreplejen:

1. En bolig der passer til den enkeltes behov – også ved funktionstab

Det betyder, at man tilbydes ændringer i indretningen af sin eksisterende bolig, samt hjælpemidler.

Det kan også betyde tilbud om en anden bolig, hvor ægtefællen har mulighed for at flytte med, hvis det ønskes.

2. Mulighed for at komme ud

Det betyder, at man kan få støtte til at forlade egen bolig i hverdagen. Fx til gåtur, indkøb eller besøg.

3. Mulighed for at være velsoigneret og klædt som man ønsker

Det betyder fx at få den nødvendige og rettidige hjælp til personlig hygiejne, så man ikke sidder i en brugt ble. Det betyder også støtte til at skifte tøj, hvis man har spildt mm.

4. Varieret og ernæringsrigtig mad i rammer, der giver lyst til at spise

Det betyder gode fysiske og sociale rammer for måltiderne. Det kan fx også betyde støtte til måltider og til tilberedning af mad. Det betyder også, at der er reelle valgmuligheder, og at der tages individuelle hensyn til særlige ønsker og diæter.

5. Lindrende behandling og en værdig død

Det betyder, at den døende skal tilbydes lindrende behandlinger, støtte og rammer, som kan tilgodese et værdigt terminalforløb.

6. Støtte til at kunne fungere i hverdagen og få relevant hjælp, når der er behov for det

Det betyder støtte og hjælp til en træning og genoptræning, der kan styrke mulighederne for at fungere i hverdagen, både fysisk, kognitivt og socialt.

7. Forebyggelse af sygdom samt kontinuitet og faglighed i omsorg, pleje og behandling

Det betyder, at medarbejdere følger den ældres helbredssituation for at forebygge sygdomme og for at kunne sætte ind med den rette pleje, omsorg og behandling, når det er nødvendigt. Det betyder også, at medarbejdere skal have mulighed for at samarbejde på tværs af fag og sektorer, så der sikres mest mulig kontinuitet for den enkelte.

8. Mulighed for at bevare egen døgnrytme

Det betyder, at der tages hensyn til den enkeltes døgnrytme, så den enkelte så vidt det er muligt selv bestemmer, hvornår dagen starter og slutter. Det betyder også mulighed for at komme ud i frisk luft og mulighed for at få støtte til at deltage i sociale aktiviteter.

9. Tilbud om eksistentielle samtaler og samvær med andre

Det betyder nærvær og samtaler om det, der fylder for den enkelte. Det betyder støtte til at holde minderne i live og fokus på sin livshistorie. Det betyder, at støtten ikke kun er i forbindelse med de fysiske udfordringer, men i lige så høj grad også handler om den mentale sundhed.

10. Respekt, rummelighed og mulighed for udvikling

Det betyder, at man behandles med respekt og værdighed, uanset at man ikke længere kan det samme som tidligere. Det betyder, respekt for privatlivet og for personlige grænser. Det betyder at medarbejdere og ældre taler til hinanden på en ordentlig måde. Det betyder, at man fortsat får mulighed for at udvikle sig og fastholde en meningsfuld tilværelse på trods af helbredsforværringer.

Udvalget foreslås at drøfte dette med Seniorrådet på det fællesmøde d. 13.1.2016.

ANSØGNING OM MIDLER FRA VÆRDIGHEDSMILLIARDEN:

Krav til ansøgningen:

Det fremgår af teksten, at midlerne bl.a. kan anvendes til personale (varme hænder) og til kompetenceudvikling med fokus på at understøtte arbejdet med værdighed i ældreplejen

mv. Dette skal ske ud fra en vurdering i den enkelte kommune af, hvor behovet er størst lokalt.

Forventet beløbsstørrelse:

'De afsatte midler fordeles mellem kommunerne på baggrund af en objektiv fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet.'

Det antages derfor, at beløbet bliver af samme størrelsesorden som det beløb, der blev udmøntet til Ældrepacken. Da fik Hedensted Kommune 8 mio. kr.

Procesplan:

Der er endnu ikke udmeldt nogen ansøgningsfrist, men midlerne forventes bevilget for hele 2016.

Politisk proces: udvalgmøde d. 11.1. 2016.

Der er fællesmøde med seniorrådet og udvalget d. 13.1.

Her drøftes indholdet, så seniorrådet kan komme med høringssvar inden mødet i PKØ d. 18. januar
Videre til byrådsmødet d. 27. januar.